

23.10.2018

Liikenne- ja viestintäministeriö

LVM:n lausuntopyyntö LVM/1620/08/2018

LAUSUNTOPYYNTÖ ALUEELLISEN JUNALIIKENTEN JÄRJESTÄMISEN PILOTTIHANKKEESTA

Nykyiset velvoiteliikenteet Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen osalta kohdentuvat Seinäjoki-Haapamäki-Jyväskylä –rataosuuden liikenteeseen.

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus pitää edelleenkin tärkeänä henkilöliikenteen säilymistä Seinäjoen ja Jyväskylän rataosuudella Haapamäen kautta. Liikenteen lakkauttaminen vaikuttaisi väliasemien asukkaiden matkustukseen hankaloittavasti. Pääteasemien matkustajilla on edelleenkin myös hyviä junayhteyksiä Tampereen kautta käytettävissä.

Junavuorojen vähentyessä liikenteenharjoittajat lisäävät bussivuoroja Seinäjoen ja Jyväskylän välille. Alkuun niissä riittikin matkustajia ihan itsekannattavan liikenteen ylläpitämiseen. VR vastasi tähän kilpailutilanteeseen laskemalla junalipun hintoja, jolloin matkustajat siirtyivät takaisin junaan Seinäjoelta Tampereen kautta Jyväskylään. Tämä ei kuitenkaan paranna Haapamäen radan varrella asuvien matkustajien tilannetta.

Alueellisen junaliikenteen pilottihanke

ELY-keskus tarkastelee joukkoliikenteen palvelutasoa liikennejärjestelmän kautta kokonaisvaltaisesti kaikki liikennemuodot huomioiden. ELY-keskuksen lähtökohta on, että eri liikennemuotoja tulee kehittää yhdessä ja niiden välistä yhteistyötä lisätä. Tavoitteena tulee olla liikenteen vähähiilisyys ja pyrkiä vaikuttamaan yksityisautoilun vähentämiseen. Jotta tähän päästään tulee meillä olla tarjota helppoon liikkumiseen hyvät puitteet. Meillä pitää olla tarjota matkustajille heidän tarvitsemaansa liikkumiseen tarvittava palvelu. Sopivalla kalustolla, sujuvilla matkaketjuilla, korkeatasoisilla liityntäpysäköintipalveluilla, laadukkaalla informaatiojärjestelmillä sekä joustavilla maksujärjestelmillä. Liikkumispalvelun tulee olla myös edullisempaa kuin omalla autolla matkustaminen. Maksujärjestelmien tulee olla yhteiskäyttöisiä ja yhteensopivia. Matkustajalla pitää olla vaihtoehtoja eikä hänen tarvitse tietää mikä lippu käy minnekin.

Näihin tavoitteisiin pääsemiseksi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus kannattaa alueellisen junaliikenteen järjestämisen pilottihanketta ja on omalta osaltaan mukana sekä liikenteen järjestämisessä, että täytäntöönpanossa. Liitot ovat luonteva taho vetämään projektia, jossa ELY-keskus voi olla mukana omalla asiantuntijapanoksellaan. Kustannuksiin osallistumiseen otetaan kantaa, kun tarkempi erittely niistä selviää.

ELY-keskuksen kannalta tärkeitä raideliikenneosuuksia ovat Vaasa – Seinäjoki, Seinäjoki – Alavus (ja sieltä edelleen myös yhteydet Jyväskylään) sekä Alahärmä – Seinäjoki. Vaasan ja

Seinäjoen –välinen liikenne on ollut hyvässä nosteessa, suoria ja suhteellisen nopeita juna-
vuoroja on lisätty etenkin Helsinkiin, joka on osaltaan vaikuttanut matkustajamäärien kas-
vuun.

Ongelmana on se, että Vaasaan tulo aikaisin aamulla puuttuu. Tämä vaikeuttaa varsinkin
pendelöintiliikennettä. Lähialueiden pendelöintiä vaikeuttaa myös se, että junat pysähtyvät
ainoastaan Tervajoen asemalla, ei muilla Vaasan ja Seinäjoen välisillä väliasemilla.

Aikaisempien junien saamiseksi Vaasaan tarvitaan myös infrarakenteellisia panostuksia, uu-
sia kohtaamispaikkoja.

Vaasan ja Uumajan välinen laivayhteys jatkaa positiivista kasvuaan vuodesta toiseen ja tänä
vuonna 200 000 matkustajan raja rikkoutuu varmasti. Juuri saimme positiivisen päätöksen
uuden laivan hankintaan tarvittavan rahoituksen järjestymisestä, joka tarkoittaa sitä, että
kevättalvella/kevällä 2021 liikennöi väliä uusi matkustajalautta. Vuoromäärää tullaan lisää-
mään ja matkustaminen tulee varmasti jatkamaan kasvuaan. Henkilöjunayhteys myös Vaa-
san satamaan on varmasti tutkimisen arvoinen asia.

Myös henkilöliikenne junalla Vaasan lentokentälle on tutkimisen arvoinen asia – mitä vaihto-
ehtoja siihen löytyisi?

Pilotissa olisi mahdollista paneutua erilaisten keinojen avulla parantamaan liikkumismahdol-
lisuuksia. Aamuisin on tarjolla myös Vaasaan tulevia bussiyhteyksiä – miten bussi – ja raideli-
kenne saataisiin tarjoamaan yhteinen ja yhteensopiva kuljetusmalli päivittäisille pendelöi-
jille? Yhteiskäyttöinen tai ainakin yhteensopiva lippu- ja maksujärjestelmä?

Konsultin tekemän valtakunnallisen selvityksen perusteella tällä alueella on hyvät potentiaa-
liset mahdollisuudet lisätä nimenomaan yhteiskäyttöisyyden mahdollistamana joukkoliiken-
teen käyttäjämääriä.

Alueellisen raideliikenteen lisäämisellä voidaan myös parantaa liikkumisen palvelutasoa ja
lisätä liikkumisen mahdollisuuksia ilman oman auton käyttöönottoa.

Seinäjoen – Alahärmän välisellä yhteydellä on merkittävä rooli turismin kehittymiseen. Po-
werPark on kasvattanut suosiotaan jatkuvasti ja on merkittävä matkailukohde ihan valtakun-
nallisestikin.

Seinäjoki – Ähtäri –välinen rataosuus kiinnostaa varmasti Ähtäriin eläinpuiston takia. Pandat
ovat ja tulevat varmasti jatkossakin olemaan merkittävä matkailukohde.

Pilotin puitteissa löytyy todella paljon mielenkiintoisia kokeilemisen arvoisia ratkaisuja. Etelä-
Pohjanmaan ELY-keskus kannattaa pilottihanketta ja on omalta osaltaan valmis olemaan
siinä myös mukana.

Ystävällisesti

Rauno Matintupa
Joukkoliikennevastaava